

WARSZAWSKI
UNIwersytet MEDYCZNY
Klinika Gastroenterologii i Żywienia Dzieci
Wydział Lekarski
02-091 Warszawa, ul. Żwirki i Wigury 63 A

VIDI:

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
RADA DYSCYPLINY NAUK MEDYCZNYCH
Przewodniczący

prof. dr hab. Agnieszka Haloń

31-01-2023

Uniwersytet Medyczny
we Wrocławiu

RPW/1195/2023 P
Data: 2023-01-30

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu BIURO RADY DYSCYPLINY NAUK MEDYCZNYCH	
wpl. dnia	31-01-2023
L. dz. RN-BM/	150

Warszawa, 18.01.2023

RECENZJA

pracy habilitacyjnej dr n med. Hanny Marii Danielewicz opartej na cyklu publikacji i zbiorczo zatytułowanej „Ocena interakcji czynników genetycznych i środowiskowych w uwarunkowaniu chorób alergicznych u dzieci”.

Otrzymana do recenzji dokumentacja w wersji papierowej składa się z:

- uchwały nr 591/IX/2022 Rady Dyscyplin Nauk Medycznych Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu z dnia 29.09.2022 roku w sprawie powołania komisji habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr n med. Hanny Marii Danielewicz w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne
- autoreferatu
- wykazu osiągnięć naukowych i analizy bibliometrycznej
- wybranych prac oryginalnych z dorobku
- wykaz szczególnych osiągnięć naukowych oraz oświadczeń współautorów

Niniejsza recenzja została wykonana w oparciu o artykuł 219 Ustawy o Szkolnictwie Wyższym i Nauce. Ocenie poddano:

1. Przebieg pracy zawodowej
2. Dorobek naukowy
3. Osiągnięcie naukowe czyli zgłoszony przez Habilitantkę cykl 6 powiązanych tematycznie publikacji naukowych zatytułowanych zbiorczo „Ocena interakcji czynników genetycznych i środowiskowych w uwarunkowaniu chorób alergicznych u dzieci.”.
4. Działalność dydaktyczną, organizacyjną i popularyzującą naukę

1. Przebieg pracy zawodowej

Dr n. med. Hanna Maria Danielewicz ukończyła studia na Wydziale Lekarskim ówczesnej Akademii Medycznej im. Piastów Śląskich we Wrocławiu w 1999 roku. Później całe swoje losy

zawodowe i naukowe związała z Kliniką Pediatrii, Alergologii i Kardiologii tejże Uczelni. Kolejno była zatrudniona jako rezydent pediatryczny, asystent, a następnie (do chwili obecnej) adiunkt Kliniki. W tym czasie została specjalistą pediatrii, później specjalistą alergologii. W 2005 roku uzyskała dyplom doktora nauk medycznych w zakresie alergologii. Będąc pracownikiem Kliniki przeprowadziła szereg z zakresu alergologii dziecięcej, z których część weszła w skład osiągnięcia naukowego będącego podstawą do ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Podsumowując, przebieg pracy zawodowej i naukowej dr Hanny Marii Danielewicz świadczy o stałości zainteresowań medycznych Habilitantki oraz jest dowodem konsekwentnego realizowania kolejnych celów naukowych, co przekłada się na dużą aktywność publikacyjną na tym polu.

2. Ocena dorobku naukowego

Dorobek naukowy dr n. med. Hanny Marii Danielewicz obejmuje łącznie 40 prac pełnotekstowych (w tym 25 prac oryginalnych, 8 prac poglądowych i 7 prac wielośrodkowych), w 15 z nich jest pierwszym autorem. Łączna punktacja prac pełnotekstowych wynosi 929 punktów MNiSW, a łączny IF wynosi 177,200. Liczba cytowań oraz indeks Hirscha (Habilitantka nie podała nazwy bazy medycznej, z której zaczerpnęła informacje) wynoszą odpowiednio 563 i 10.

Przeważająca większość prac Habilitantki została opublikowana po doktoracie. Co więcej, znacząca ich większość (33 prace) została opublikowana w renomowanych czasopismach z IF.

Dr n. med. Hanna Maria Danielewicz aktywnie uczestniczyła w kilkudziesięciu zjazdach i konferencjach naukowych międzynarodowych i krajowych, gdzie prezentowała doniesienia zjazdowe ustne lub plakatowe.

Habilitantka, w czasie pracy zawodowej ma na swoim koncie współpracę międzynarodową. Realizowała, jako współbadacz w Konsorcjum, kilka projektów takich jak ALEGRO, GABRIEL, FORALLWENT, 2WAYS. Współpraca ta zaowocowała kilkoma publikacjami naukowymi w czasopismach o wysokim współczynniku oddziaływania. W związku z powyższymi projektami Habilitantka brała udział w warsztatach naukowych na terenie Europy.

Badania prowadzone w ramach działalności międzynarodowej były w większości związane z głównym nurtem badawczym dr Danielewicz, czyli patogenezą rozwoju chorób alergicznych.

Jeszcze przed uzyskaniem stopnia doktora nauk medycznych brała udział w realizacji projektu ALEGRO dotyczącego roli czynników środowiskowych i zakażeń w etiologii atopii i astmy oskrzelowej. W następnych latach zaangażowała się w projekt GABRIEL, który oceniał wpływ wychowywania się w środowisku rolniczym na występowanie chorób alergicznych. W tym też temacie zrealizowała dwa granty ministerialne: grant promotorski (Polimorfizm w obrębie promotora genu dla łańcucha alfa receptora IL-4 u dzieci obciążonych atopią) oraz grant, w którym była kierownikiem (Modyfikacje epigenetyczne w okresie płodowym związane ze statusem atopii u matki oraz dietą, jako czynnik ryzyka wystąpienia IgE zależnej alergii pokarmowej oraz świszczącego oddechu u dziecka w pierwszym roku życia, badanie EWAS). Brała także udział w kilku projektach, także jako kierownik, statutowych macierzystej Uczelni.

W ramach realizacji grantu NCN, którego była kierownikiem, współpracowała z Instytutem Zootechniki w Balicach oraz Zakładem Medycyny Innowacyjnej i Eksperymentalnej Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie.

Dr n. med. Hanna Maria Danielewicz jest autorem kilkunastu recenzji prac w czasopismach o zasięgu międzynarodowym takich jak np. PLOS Medicine, BMC Infectious Diseases, Ageing, Frontiers in Public Health.

Za swoje osiągnięcia naukowe dr Danielewicz była kilkakrotnie nagradzana nagrodą naukową Rektora Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu oraz otrzymała III Nagrodę prof. Obtulowicza za pracę doktorską przyznaną przez Polskie Towarzystwo Alergologiczne (2006 rok).

Podsumowując, chciałabym raz jeszcze podkreślić, że zainteresowania dr n. med. Hanna Maria Danielewicz koncentrują się od początku pracy naukowej na badaniach poświęconych czynnikom sprzyjającym alergii. Wiele badań przeprowadziła w kooperacji z ośrodkami polskimi i zagranicznymi, co przyniosło wymierny efekt publikacyjny. Świadczy to o dojrzałości naukowej Habilitantki przejawiającej się umiejętnością współpracy, organizowania zespołu badawczego, pozyskiwania finansowania oraz sprawnego przeprowadzenia projektów naukowych. Należy podkreślić wzrost działalności naukowej od czasu uzyskania stopnia doktora; jej największe nasilenie przypada na ostatnie kilka lat, niemal wszystkie prace z IF, w których jest pierwszym autorem, opublikowała w tym czasie. Dorobek naukowy Habilitantki oparty jest na pracach z

wysokim IF, poparty jest relatywnie dużą liczbą cytowań (szczególnie mając na względzie wzmiankowany krótki czas opublikowania większości artykułów).

3. Ocena osiągnięcia naukowego

Osiągnięcie naukowe dr n. med. Hanny Marii Danielewicz, pod zbiorczym tytułem „Ocena interakcji czynników genetycznych i środowiskowych w uwarunkowaniu chorób alergicznych u dzieci”, stanowi cykl 6 powiązanych tematycznie publikacji naukowych o łącznym IF 15,623 i 385 punktach MNiSW. Publikacje wchodzące w skład osiągnięcia naukowego zostały opublikowane po uzyskaniu stopnia doktora. Większość (5/6) publikacji osiągnięcia naukowego są pracami oryginalnymi i są przypisane do dziedziny nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauki medyczne. We wszystkich publikacjach Habilitantka jest pierwszym autorem; we wszystkich jest także autorem korespondencyjnym. Dr Danielewicz zgromadziła oświadczenia współautorów prac zawierające opis czynności wykonanych przez poszczególnych współautorów. Wszystko to świadczy o tym, że wkład Habilitantki w wykonaniu prac jest istotny i niepodważalny.

Należy podkreślić, że temat badań wchodzących w skład osiągnięcia naukowego dr Danielewicz jest bardzo istotny – choroby alergiczne występują coraz częściej, coraz więcej jest alergii trudno leczących się w grupie dzieci najmłodszych. Niewątpliwie wzrost rozpowszechnienia się chorób alergicznych w społeczeństwach zachodnich wiąże się z wpływem środowiska u osób z predyspozycją genetyczną. Poznanie czynników środowiskowych daje możliwość ich potencjalnego modyfikowania.

Habilitantka w przedstawionych pracach oceniała: poziom ekspresji i genotypy dla podjednostki alfa receptora IL-4, jednego z kluczowych genów w procesach alergicznych, w zależności od środowiska wiejskiego i miejskiego (w dwóch publikacjach); profil uczuleń i przebieg choroby alergicznej, wpływ diety u kobiet ciężarnych oraz ekspozycję na zwierzęta domowe na metylację DNA w parach: matka – jej dziecko (w trzech publikacjach). Szósta publikacja jest przeglądem literatury dotyczącym diety w czasie ciąży, wymagań suplementacyjnych oraz wpływu na proces programowania rozwojowego.

We wszystkich przedstawionych pracach cel został jasno zdefiniowany a wnioski odpowiadają na cel, metody i wynik są klarownie przedstawione. Świadczy o dobrym przygotowaniu oraz pozwala na porównanie uzyskanych wyników z dostępnym na ten temat najnowszym piśmiennictwem. Niektóre badania są prawdziwie nowatorskie jak np. badanie, w którym oceniano wpływ obecności zwierząt domowych w środowisku miejskim w okresie ciąży na profil metylacji DNA dziecka.

Podsumowując, przedstawiony cykl prac jest merytorycznie spójny, opracowania są oryginalne a wyniki poszerzają wiedzę na temat oddziaływania czynników środowiskowych na etiopatogenezę chorób alergicznych. Część badań jest prawdziwie innowacyjnych. Badania zostały dobrze zaplanowane, cele ściśle określone, metody statystyczne dobrze dobrane a wyniki klarownie przedstawione. Pozwala to na wyciągnięcie spójnych wniosków. W każdej pracy dyskutowane są ograniczenia badania oraz zarysowany jest plan dalszych badań. We wszystkich publikacjach cyklu Habilitantka jest pierwszym i korespondencyjnym autorem; świadczy to niezwykle, że w badaniach tych była liderem. Wszystko to świadczy o dużej dojrzałości naukowej Habilitantki. Zgłoszony cykl prac spełnia wymogi stawiane samodzielnemu osiągnięciu naukowemu.

4. Ocena działalności dydaktycznej, organizacyjnej i popularyzującej naukę

Dr n. med. Hanna Maria Danielewicz wykazuje się dużą sprawnością organizacyjną. Ma na swoim koncie organizację warsztatów w ramach projektu naukowego GABRIEL, organizację międzynarodowej konferencji we Wrocławiu w ramach realizacji projektu FORALLVENT, tj. platformy naukowej, łączącej wiedzę wyniesioną z badań naukowych z praktycznym jej zastosowaniem oraz udział w projekcie TWO WAYS – projektu finansowanego ze środków UE mającego zobrazować dialog pomiędzy przedstawicielami różnych dziedzin nauki z różnych krajów, jak również pomiędzy laicką publicznością i światem współczesnej nauki.

Habilitantka w swoim autoreferacie niewiele pisze o działalności dydaktycznej. Jest autorem rozdziału o astmie oskrzelowej u dzieci. Ma na swoim koncie 4 wykłady wygłoszone na zaproszenie organizatorów konferencji szkoleniowych. Przez kilka lat prowadziła wykłady w ramach kursów wstępnego i podsumowującego do specjalizacji z pediatrii oraz opiekowała się

Studenckim Kołem Naukowym. Nie wspomina także o uczestnictwie w życiu akademickim macierzystego Uniwersytetu.

Podsumowując, Habilitantka ma bardzo duże osiągnięcia organizacyjne i popularyzujące naukę.

Podsumowanie

Osiągnięcie naukowe dr n. med. Hanny Marii Danielewicz pod tytułem „Ocena interakcji czynników genetycznych i środowiskowych w uwarunkowaniu chorób alergicznych u dzieci” stanowi istotny wkład w rozwój wiedzy na temat czynników środowiskowych mających wpływ na rozwój chorób alergicznych. Habilitantka prezentuje sylwetkę naukowca doświadczonego, docieklivego, z dobrym warsztatem metodologicznym. Od wielu lat konsekwentnie realizuje swój plan badawczy, ma także dobrze zarysowany plan na przyszłe badania. Większość osiągnięć naukowych Habilitantki przyczynia się do rozwoju dyscypliny naukowej, którą reprezentuje. Dr Danielewicz ma duże doświadczenie w organizacji warsztatów i zjazdów naukowych.

W mojej ocenie cykl publikacji pod wspólnym tytułem „Ocena interakcji czynników genetycznych i środowiskowych w uwarunkowaniu chorób alergicznych u dzieci”, dorobek naukowy oraz osiągnięcia dydaktyczne, organizacyjne i popularyzujące naukę dr n. med. Hanny Marii Danielewicz spełniają warunki określone w art. 219 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. z 2021 r., poz.478). W pełni kwalifikują Kandydatkę do uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne. W związku z czym przedstawiam Radzie Dyscyplin Nauk Medycznych Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu wniosek o dopuszczenie dr n. med. Hanny Marii Danielewicz do dalszych etapów przewodu habilitacyjnego.

KIEROWNIK
Klinika Gastroenterologii i Żywienia Dzieci

prof. dr hab. n. med. Aleksandra Banaszkiewicz